

25/1999. (II. 12.) Korm. rendelet

a légi személyszállítás szabályairól

A légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény 27. §-ában kapott felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

1. RÉSZ

BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

A rendelet hatálya

1. § (1) Az utas és a légitársaság (a továbbiakban együtt: felek) által légi személyszállításra kötött szerződésre a Polgári Törvénykönyvnek (a továbbiakban: Ptk.) a szerződésekre vonatkozó általános, továbbá a vállalkozási szerződésre vonatkozó rendelkezéseit az e rendeletben foglalt kiegészítésekkel kell alkalmazni.

(2) Abban az esetben, ha légi személyszállítás országhatáron túlra vagy országhatáron túlról történik (a továbbiakban: nemzetközi légi személyszállítás), e rendelet rendelkezéseit csak annyiban lehet alkalmazni, amennyiben nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik.

(3) Ha a légitársaság a légi személyszállítási szerződést

a) maga teljesíti: a légi személyszállítás valamennyi szakaszára,

b) közúti, vasúti, vízi közlekedési szolgáltatóval együttesen teljesíti (összetett légi személyszállítás): a felek eltérő rendelkezésének hiányában a légitársaság által végzett légi személyszállításra

e rendelet előírásait kell alkalmazni.

A légi személyszállítási szerződés

2. § (1) A légi személyszállítási szerződés alapján a légitársaság az utast és poggyászat légi járművel az indulási repülőtérrel az érkezési repülőtérre szállítja.

(2) E rendelet alkalmazásában utas az a személy, akit a légitársaság a légi személyszállítási szerződés alapján a légi járművön szállít.

Az üzletszabályzat

3. § (1) A légitársaság a légi személyszállítási szerződésnek a Ptk.-ban és az e rendeletben nem szabályozott részletes feltételeit üzletszabályzatban határozza meg. Az üzletszabályzatra a Ptk.-nak az általános szerződési feltételekre vonatkozó előírásai az irányadók.

(2)¹ Az üzletszabályzatnak tartalmaznia kell a légi személyszállítási szerződésre vonatkozó jogszabályok rendelkezéseit is, külön - eltérő szedéssel is - megjelölve annak ilyen jellegét. Ha az

¹ Módosította: 53/2014. (III. 3.) Korm. rendelet 8. § (3) a).

üzletszabályzat eltérést kíván tenni a jogszabály eltérést engedő szabályától, erre az üzletszabályzatnak a jogszabályi és az üzletszabályzati rendelkezés külön megjelölésével utalnia kell.

(3) A légitársaság a nem menetrend alapján közlekedő járataira külön szabályzatot (a továbbiakban: charter szabályzat) készít. A charter szabályzat az üzletszabályzat részét képezi.

(4)² Az üzletszabályzatot, valamint módosításait a légiközlekedési hatóság hagyja jóvá. A fuvarozó a jóváhagyás után az üzletszabályzatot, valamint módosításait a honlapján az utasok számára hozzáférhetően közzéteszi, arról tájékoztatást ad, valamint az ügyfélszolgálati helyein - az ott elhelyezett, erről szóló tájékoztatás mellett - lehetővé teszi annak magyar és angol nyelvű változata megismerését és megvásárlását egyaránt.

A menetrend

4. § (1) A légitársaság a rendszeresen közlekedő személyszállító járatairól menetrendet készít, amelynek tartalmaznia kell:

- a) a légi járatok megjelölését, útvonalát, az indulási és érkezési repülőteret, a közbelső leszállóhelyeket, valamint az indulási és érkezési időpontokat, továbbá a szállítási osztályokat;
- b) a légitársaság által üzemeltetett légi járművek típusait;
- c) a légi személyszállításhoz kapcsolódó legfontosabb kiegészítő szolgáltatásokat;
- d) a légitársaság más járatához való csatlakozási lehetőségeket;
- e) a menetrendi időszak kezdetét és végét.

(2) A légitársaság az ügyfélszolgálati és utaskiszolgáló helyein, légi járművein - az ott elhelyezett, erről szóló tájékoztatás mellett - lehetővé teszi a menetrend magyar és angol nyelvű változatának megismerését és megvásárlását egyaránt.

2. RÉSZ

A SZEMÉLY- ÉS POGGYÁSZSZÁLLÍTÁS

I. Fejezet

A légi személyszállítási szerződés megkötése

5. § (1) A légi személyszállítási szerződés a szállítás elvállalásával jön létre.

(2) A légitársaság a szerződést akkor vállalja el, amikor az utas a légi személyszállítás ellenértékét (a továbbiakban: viteldíj) megfizeti, és a légitársaság ezzel egyidejűleg az utas menetjegyét kiadja; a poggyászfuvarozást pedig akkor, amikor az utas jegyére a poggyászra vonatkozó darabszám- és súlyadatokat rávezeti.

A menetjegy

6. § (1) Az utasnak a légi személyszállítás megkezdésekor menetjeggyel kell rendelkeznie. A menetjegy igazolja a légi személyszállítási szerződés megkötését, valamint a poggyász szállításra

² Megállapította: 53/2014. (III. 3.) Korm. rendelet 8. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

való átvételét. A menetjegy elvesztése, szabálytalan, sérült volta a légi személyszállítási szerződés érvényességét nem érinti.

(2) A menetjegy fajtáira (ideértve a személyszállításnak az elektronikus eszköz felhasználásával történő elvállalása esetén kiadott igazolószelvényt is), tartalmára, kiállítására, érvényességére, felhasználására és pótlására vonatkozó részletes feltételeket a légitársaság az üzletszabályzatban állapítja meg.

A menetjegy kiállítása

7. § (1) Magyarország területén légi személyszállításra menetjegyet abban az esetben lehet kiállítani, ha³

*a)*⁴ a légitársaság Magyarország területén képviseleti irodával rendelkezik;

*b)*⁵ a légitársaságnak belföldi székhelyű polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti gazdálkodó szervezettel értékesítési szerződése van.

(2) Nemzetközi légi személyszállítás esetén a menetjegy kiállítása a Légiszállítók Nemzetközi Szövetsége (IATA) által meghatározott szabályok szerint történik.

(3)⁶ A légitársaságnak a menetjegykiállítási jogosultságra az engedélyt a légiközlekedési hatóságtól a menetjegykiállítás megkezdésének tervezett időpontja előtt legalább 30 nappal kell kérnie; a kérelemhez csatolnia kell a menetjegy mintapéldányát, továbbá igazolnia kell az (1) bekezdésben meghatározott feltételek teljesítését.

Az utaslista

8. § (1) A légitársaság a légi személyszállítás megkezdése előtt a járatra felvett személyek nevével utaslistát készít, azt az adatvédelmi szabályoknak megfelelően kezeli, és a szállítás befejezésétől számított legalább 60 napig megőrzi.

(2) A légiközlekedés ellenőrzésére jogosult hatóságok és a nemzetbiztonsági szolgálatok - hatáskörükön belül és az adatvédelmi szabályok betartásával - az utaslistát megtekinthetik.

II. Fejezet

A légi személyszállítás teljesítése

Az utasszállítás teljesítése

9. § (1) Az utas a légi személyszállítás útirányát megválaszthatja és útmegszakításokat köthet ki. Amennyiben az utas a menetjegy kiadásáig ilyen kívánságot nem nyilvánít, az útirányt a légitársaság választja meg.

³ Módosította: 304/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet 6. § a).

⁴ Módosította: 304/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet 6. § b).

⁵ Módosította: 53/2014. (III. 3.) Korm. rendelet 8. § (2) a).

⁶ Módosította: 182/2009. (IX. 10.) Korm. rendelet 162. §.

(2) A légitársaság az üzletszabályzatban határozza meg a légi személyszállítás során, valamint ahhoz kapcsolódóan az utasnak nyújtott szolgáltatásait, azok igénybevételének feltételeit, a légi személyszállítás során az utasra kötelező szabályokat, különösen az utas által a légi jármű fedélzetén követendő magatartási szabályokat (fedélzeti rend) - beleértve a híradástechnikai készülékek fedélzeti használatára és a dohányzási szabályokra vonatkozó rendelkezéseket - és a szabályok megszegésének következményeit, továbbá az útmegszakítással, a légi személyszállítással, valamint gyermekek, betegek, mozgáskorlátozottak és más különleges gondoskodást igénylő utasok szállításával kapcsolatos egyéb feltételeket.

10. § (1) Nemzetközi légi személyszállítás esetén az utas köteles a szállítást megelőzően utasbiztonsági ellenőrzésnek alávetnie magát, és a szállítás során érintett államok által a határátlépéshez megkövetelt okmányait a légitársaság alkalmazottjának - felhívásra - bemutatni. Ha az utas az ellenőrzést megtagadja, annak nem veti alá magát, az okmányokkal nem rendelkezik vagy az okmányok szabálytalanok, a légitársaság a szerződés teljesítésének megkezdését, illetve folytatását az okmányok bemutatásáig megtagadhatja.

(2) A légitársaság nem felel az utassal szemben azokért a károkért, amelyek abból keletkeztek, hogy az utas nem rendelkezett a szállítás során érintett államok által megkövetelt okmányokkal vagy azok nem voltak szabályosak.

(3) Nemzetközi légi személyszállítás esetén az utas köteles a visszaszállítás és tartás költségeit megtéríteni a légitársaságnak, valamint azokat a károkat, amelyek abból keletkeztek, hogy a szükséges okmányok hiánya, szabálytalansága vagy a be- és kiutazásra vonatkozó rendelkezések megsértése miatt utas szállításának teljesítéséhez a szállítás során érintett állam hatóságai nem járultak hozzá.

A poggyászsállítás teljesítése

11. § A légi személyszállítási szerződés alapján a légitársaság az utas poggyászát az indulási repülőtérrel az érkezési repülőtérre szállítja.

12. § (1) A légitársaság az utas poggyászát feladott és kézipoggyászként szállítja. A feladott és a kézipoggyász tömeg- és mérethatárait a légitársaság az üzletszabályzatban állapítja meg.

(2) A feladott poggyászt a légitársaság átveszi, a kézipoggyász a biztonsági ellenőrzést követően az utas őrzetében marad. Az utas kézipoggyászon kívül - az üzletszabályzatban meghatározott - személyes használatára szolgáló tárgyakat is vihet magával a légi jármű fedélzetére.

(3) A légitársaság az üzletszabályzatban meghatározott tömegű vagy méretű feladott és kézipoggyász szállításáért díjat nem számít fel. Az üzletszabályzatban meghatározott tömeget vagy méretet meghaladó feladott és kézipoggyászt a légitársaság túlsúlydíj ellenében szállítja el.

13. § A légitársaság az utazás megkezdése előtt a poggyász tömegét és darabszámát megállapítja, és a feladott poggyászra vonatkozó adatokat a menetjegyre rávezeti, és arról azonosító szelvényt ad ki.

14. § (1) A légitársaság a poggyászt általában azzal a légi járművel továbbítja, amellyel az utast szállítja; repülésbiztonsági okból azonban a légitársaság a feladott poggyászt előző vagy következő járattal vagy kerülő úton is továbbíthatja.

(2) A légitársaság és az utas megállapodhat arról, hogy a légitársaság a poggyászt nem azzal a légi járművel továbbítja, amellyel az utas utazik; ebben az esetben a poggyász továbbítására a légi áru fuvarozás szabályait kell alkalmazni, a poggyászt biztonsági ellenőrzés alá kell vonni, és „RUHS” címkével kell ellátni.

A poggyász tartalma és csomagolása

15. § (1) Az utas poggyásza nem tartalmazhat poggyásznak nem minősülő - jogszabályban meghatározott - tárgyat (anyagot), valamint olyan tárgyat (anyagot), amely mások életét, vagyonát vagy a repülés biztonságát veszélyezteti (a továbbiakban: szállításból kizárt tárgy). A légitársaság a szállításból kizárt tárgyak körét az üzletszabályzatban határozza meg.

(2) A légitársaság az üzletszabályzatban meghatározhatja azon tárgyak (anyagok) körét, amelyeket az utas poggyásza csak az előírt feltételek teljesítése esetén tartalmazhat.

(3) A légitársaság az utast felszólíthatja, hogy a poggyászából a szállításból kizárt tárgyat távolítsa el. Ennek elmaradása esetén a poggyász szállítását megtagadhatja.

16. § Az utas köteles a feladott és a kézipoggyászt úgy csomagolni, hogy azt a csomagolás megóvja, továbbá a poggyász mások személyét, vagyonát ne veszélyeztesse, azokban kárt ne tegyen. Ellenkező esetben a poggyász szállítását a légitársaság megtagadhatja.

17. § (1) A légitársaság az utas poggyászát az utas vagy hatósági személy jelenlétében - kivéve ha jogszabály eltérően rendelkezik - ellenőrizheti, ha alaposan feltételezhető, hogy az utas a poggyász tartalmára és csomagolására vonatkozó szabályokat nem teljesítette.

(2) A poggyász ellenőrzéséről a légitársaság jegyzőkönyvet készít, abban a poggyász tömegét, esetleges sérülését, a vizsgálat körülményeit, a megtett intézkedéseket feltüntetni, és a jegyzőkönyv egy példányát az utasnak átadja.

(3) A légitársaság az üzletszabályzatban határozza meg a poggyász átvizsgálásának feltételeit, módját és végrehajtását.

A feladott poggyász kiadása

18. § (1) A légitársaság köteles a feladott poggyászt annak a járatnak érkezésekor kiadni, amelyen azt szállítania kellett.

(2) A feladott poggyász kiadásának részletes feltételeit a légitársaság az üzletszabályzatban határozza meg.

Az át nem vett poggyász őrzése és értékesítése

19. § (1)⁷ A légitársaság a tőle át nem vett feladott poggyászt, a légi járművön maradt kézipoggyászt és személyes használati tárgyat a megbízás nélküli ügyvitel szabályai szerint - a gyorsan romló dolog kivételével - legfeljebb 60 napig köteles megőrizni.

(2) Az őrzési idő elteltével a légitársaság a poggyászt, a légi járművön maradt kézipoggyászt és a személyes használati tárgyat értékesítheti. A tervbe vett értékesítésről és az értékesítés megtörténtéről az utast értesíteni kell.

A diplomáciai és konzuli poggyászszállítás

20. § A diplomáciai képviselők és a konzuli tisztviselők személyes poggyászának, valamint a diplomáciai és konzuli poggyász ellenőrzése az 1965. évi 22. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a diplomáciai kapcsolatokról Bécsben, 1961. április 18-án aláírt nemzetközi szerződés, illetőleg az 1987. évi 13. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a konzuli kapcsolatokról Bécsben, 1963.

⁷ Módosította: 53/2014. (III. 3.) Korm. rendelet 8. § (2) b).

április 24-én aláírt nemzetközi szerződésben előírt esetekben, kizárólag az utas vagy az érintett diplomáciai, illetve konzuli képviselő tagjának a jelenlétében végezhető el, és - amennyiben lehetséges - a poggyász csak az utasnak adható ki. Az át nem vett poggyász nem értékesíthető.

21. § (1)⁸ A Külügyminisztérium diplomáciai futárpostáját a kétoldalú nemzetközi légitröszerződésben kijelölt légitársaság köteles szállítani.

(2) A diplomáciai és a konzuli futárposta továbbításának részletes feltételeiről a Külügyminisztérium és a kijelölt légitársaság szerződésben állapodik meg.

III. Fejezet

A légi személyszállítási szerződés módosítása

22. § (1)⁹ A légitársaság a légi közlekedéssel összefüggő elháríthatatlan ok esetében a menetjegyen vagy menetrendben feltüntetett útvonalat megváltoztathatja, közbelső leszállóhelyet kihagyhatja, illetve közbelső leszállóhelyet iktathat be.

(2)-(3)¹⁰

23-24. §¹¹

A légi személyszállítási szerződés megszűnése

25. § (1) A légitársaság a légi személyszállítási szerződéstől - a viteldíj visszatérítése mellett - azonnali hatállyal elállhat, ha az utas

a) betegsége vagy testi állapota miatt saját magára vagy a légitársaság fedélzetén tartózkodó személyekre veszélyes lehet, továbbá szállításához a légitársaság olyan különleges támogatására lenne szükség, amelyet a légitársaság nem, vagy csak aránytalanul magas ráfordítással tudna megadni;

b) a légitársaság által a menetjegyen feltüntetett vagy az üzletszabályzatban meghatározott megjelenési időpontban a repülőtéren utazásra nem jelentkezik;

c) nemzetközi légi személyszállítás esetén a beszállásra való felhívásig a határ átlépésére nem kap hatósági engedélyt;

d) kizárása a légi személyszállításból biztonsági, rendfenntartási, illetve a szállítás során érintett állam előírásai megsértésének elkerüléséhez szükséges;

e) az útját előzetes kikötés nélkül megszakítja, vagy az üzletszabályzatban meghatározott egyéb, az utazással kapcsolatos bejelentési, tájékoztatósi, visszaigazolási, megerősítési kötelezettségének nem tesz eleget;

f) a repülőtéren vagy a légitársaság fedélzetén olyan magatartást tanúsít, amely a repülés biztonságát vagy az utasok nyugalmaát veszélyezteti;

⁸ Módosította: 88/2012. (IV. 26.) Korm. rendelet 5. §.

⁹ Megállapította: 33/2005. (II. 18.) Korm. rendelet 1. §. Hatályos: 2005. II. 18-tól.

¹⁰ Hatályon kívül helyezte: 53/2014. (III. 3.) Korm. rendelet 8. § (3) b). Hatálytalan: 2014. III. 15-től.

¹¹ Hatályon kívül helyezte: 33/2005. (II. 18.) Korm. rendelet 3. §. Hatálytalan: 2005. II. 18-tól.

g) megtagadja, illetve nem hajlandó alávetni magát és kézipoggyászát a biztonsági ellenőrzésnek.

(2) A légi személyszállítási szerződéstől az (1) bekezdés szerinti elállás esetén a légitársaság az üzletszabályzatban rendelkezik a visszatérítendő összegből levonandó - gazdaságossági szempontból indokolt, ésszerű mértékű - kezelési és egyéb költség megfizetéséről is.

26. § A szállítás megkezdése előtt az utas a légi személyszállítási szerződéstől az üzletszabályzatban meghatározott határidőn belül elállhat.

IV. Fejezet

Elégtelen helybiztosítás

27. §¹² (1) Az elégtelen helybiztosításra vonatkozó szabályokat a visszautasított beszállás és légi járatok törlése vagy hosszú késése esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség közös szabályainak megállapításáról és a 295/91/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. február 11-i 261/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 261/2004/EK rendelet) tartalmazza.

(2) A légi közlekedési hatóság a légitársaság üzletszabályzatának jóváhagyása és teljesítésének ellenőrzése során - a 261/2004/EK rendelet 16. cikkének (1) bekezdése alapján - felügyeli a 261/2004/EK rendelet rendelkezéseinek betartását.

(3)¹³ A 261/2004/EK rendelet 16. cikkének (2) bekezdése alapján kijelölt szerv a fogyasztóvédelmi hatóság.

(4) A fogyasztóvédelemről szóló törvényben meghatározott fogyasztóvédelmi bírság kiszabása szempontjából a 261/2004/EK rendelet rendelkezéseinek megsértése a fogyasztóvédelmi rendelkezések megsértésének minősül.

A kártérítési eljárás

28. §¹⁴ A légi személyszállítással összefüggő kártérítés és sérelemdíj szabályait - az Európai Parlament és a Tanács 889/2002/EK rendeletével módosított - a légi fuvarozók baleset esetén fennálló felelősségéről szóló, a Tanács 2027/97/EK rendelete tartalmazza.

3. RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

29. § (1) Ez a rendelet 1999. május 1-jén lép hatályba, és rendelkezéseit a hatálybalépése után megkötött légi személyszállítási szerződésekre kell alkalmazni.

(2)-(3)¹⁵

¹² Megállapította: 33/2005. (II. 18.) Korm. rendelet 2. §. Hatályos: 2005. II. 18-tól.

¹³ Módosította: 351/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet 59. §.

¹⁴ Megállapította: 82/2004. (IV. 19.) Korm. rendelet 3. § (3). Módosította: 53/2014. (III. 3.) Korm. rendelet 8. § (2) c).

30. §¹⁶

¹⁵ Hatályon kívül helyezte: 118/2008. (V. 8.) Korm. rendelet 1. § 1245. Hatálytalan: 2008. V. 16-tól.

¹⁶ Hatályon kívül helyezte: 268/2003. (XII. 24.) Korm. rendelet 6. § (2) b). Hatálytalan: a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától.